

Evaluation of Scholarship Support for Academic Service Projects, Mahasarakham University, During 2011 - 2023

Journal of Organizational Innovation & Culture, 16(1), 11-39.

ISSN: 2730-3830(Online) ISSN: 1906-893X (Print)

<https://skjournal.msu.ac.th>

Received (13 August 2024) : Revised (10 September 2024) : Accepted (9 October 2024)

Watchaya Onnangyai

Academics, Division of Research Facilitation and Dissemination, Mahasarakham University
e-mail: watchaya.o@msu.ac.th

Citation

Onnangyai, W. (2025). Evaluation of Scholarship Support for Academic Service Projects, Mahasarakham University, During 2011 - 2023. *Journal of Organizational Innovation & Culture*, 16(1), 11-39.

Abstract

This research has two primary objectives. The first is to analyze the outcomes of scholarship allocations for academic service projects. The second is to examine opinions regarding support for the academic service mission of Mahasarakham University. The research sample consisted of lecturers, researchers, and internal personnel who applied for scholarships for academic service projects. Data collection tools included questionnaires, and the data were analyzed using statistical methods such as percentages, averages, and standard deviations. Furthermore, documents and databases related to the scholarship allocation outcomes for academic service projects funded by national and university revenues from 2011 to 2023 were analyzed. The research findings are as follows:

1. The analysis of the university's budget support revealed that the majority of academic service projects were new initiatives. The Faculty of Humanities and Social Sciences was the primary agency responsible for implementing these projects, with the Faculty of Accounting and Management serving as the most collaborative partner. The primary target area for project implementation was Maha Sarakham Province, with villages and communities being the most common locations for these activities. The groups most frequently involved were community members and villagers. The predominant issues addressed were related to community and social development, particularly in the areas of education and language skills, with the economic dimension being the most commonly pursued aspect of development.

2. The results of opinion analysis on support for the university's academic service mission from the interpretation of the results It was found that overall and individual satisfaction was at a high level. Both in terms of funding for academic service projects and in terms of promoting project activities. When considering each item, it was found that the most satisfying item was the rapid and thorough dissemination of funding information from both internal and external funding sources. The lowest satisfaction is the amount of funds suitable for the scope of work. Lecturers and researchers have given additional comments on the most common problem, which is unclear policies. rule Conditions, scope, and operational guidelines should be clear.

3. The results of opinion analysis on the service of the Division of Research Promotion and Academic Services. It was found that overall satisfaction was at a high level. When considered on a case-by-case basis, it was found that the service of the staff Satisfaction is at the highest level. In terms of service processes and facilities. There is a high level of satisfaction. When considering each item, it was found that the most satisfying item was to provide service with courtesy and friendliness, coordination and advice every time there is an error or problem. The lowest satisfaction is that there are enough and appropriate seats for visitors. Professors and researchers have suggested relocating departments or improving the working environment both internally and externally.

Keywords: Academic Services, Academic Service Projects, Analysis, Evaluation, Satisfaction

การประเมินผลการสนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัย มหาสารคาม ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2566

วิชาญา อ่อนนางโย

นักวิชาการศึกษา, กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อ้างอิง

วิชาญา อ่อนนางโย. (2568). การประเมินผลการสนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2566. *วารสารนวัตกรรมและวัฒนธรรมองค์การ*, ปีที่ 16(1), หน้า 11-39.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการ คือ (1) เพื่อวิเคราะห์ผลการจัดสรรทุนโครงการบริการวิชาการ (2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการสนับสนุนพันธกิจด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรภายในที่เคยขอรับทุนโครงการบริการวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์เอกสารและฐานข้อมูลผลการจัดสรรทุนโครงการบริการวิชาการ จากเงินแผ่นดินและเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2566 ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์การสนับสนุนงบประมาณของมหาวิทยาลัย พบว่า โครงการบริการวิชาการส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นโครงการใหม่ มีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการดำเนินงานโครงการมากที่สุด และมีคณะกรรมการบัญชีและการจัดการเป็นหน่วยงานร่วมดำเนินงานโครงการมากที่สุด ส่วนพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานโครงการมากที่สุด คือ จังหวัดมหาสารคาม สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการมากที่สุด คือ หมู่บ้านหรือชุมชน และกลุ่มเป้าหมายที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ กลุ่มชุมชนหรือชาวบ้าน โดยประเด็นในการพัฒนาชุมชนและสังคมมากที่สุด คือ ด้านการศึกษา และทักษะภาษา และมีกิจการพัฒนาที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ มิติด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้โครงการส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินงานโครงการให้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามสัญญาการรับทุนได้

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการสนับสนุนพันธกิจบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยจากการแปลผล พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านการสนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการ และด้านการส่งเสริมการจัดกิจกรรมโครงการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการให้ทุนทั้งจากแหล่งทุนภายในและแหล่งทุนภายนอกมีความรวดเร็วและทั่วถึง ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ จำนวนเงินทุนเหมาะสมกับขอบเขตของงาน ทั้งนี้อาจารย์และนักวิจัยได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาที่พบมากที่สุด คือ นโยบายที่ไม่ชัดเจน จึงเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขอบเขต และแนวทางการดำเนินงานให้ชัดเจน

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการให้บริการของกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ จากการแปลผล พบว่า โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ การให้บริการด้วยความสุภาพเป็นมิตร การประสาน และให้คำแนะนำ ทุกครั้งเมื่อมีข้อผิดพลาดหรือเกิดปัญหา ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ มีที่นั่งพักสำหรับผู้มาติดต่อ เพียงพอและเหมาะสม ทั้งนี้อาจารย์และนักวิจัยได้เสนอแนะให้ย้ายสถานที่ตั้งหน่วยงานหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานทั้งภายในและภายนอกให้ดีขึ้น

คำสำคัญ: การบริการวิชาการ, โครงการบริการวิชาการ, การวิเคราะห์, การประเมินผล, ความพึงพอใจ

บทนำ

มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ก่อกำเนิดขึ้นภายใต้การเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อชุมชน ภายใต้ปรัชญาของมหาวิทยาลัย ที่ว่า “พหุเน ปณฺหิโต ชิเว (ผู้มีปัญญาพึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน)” ซึ่งเป็นที่มาของเอกลักษณ์ “การเป็นที่พึ่งของสังคมและชุมชน” และอัตลักษณ์ของนิสิต “นิสิตกับการช่วยเหลือสังคมและชุมชน” และกำหนดวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยคือ “มหาวิทยาลัยชั้นนำของเอเชีย” ในแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564, ฉบับปรับปรุงกันยายน 2563 และแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2565 - 2569 โดยมีภารกิจหลักในการดำเนินงาน 5 ภารกิจ คือ การผลิตบัณฑิต การพัฒนานิสิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และในแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2565 - 2569 ฉบับปรับปรุงกันยายน 2565 ได้กำหนดให้มีพันธกิจในการดำเนินงาน 5 พันธกิจ คือ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนางานวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ สำหรับพันธกิจด้านการบริการวิชาการเพื่อให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนอุดมศึกษา จึงได้มีการสนับสนุนให้ทุกคณะหน่วยงานดำเนินงานโครงการบริการวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ การบริการวิชาการจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด นอกจากผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องทราบและเข้าใจกฎระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ และขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีแล้ว ผู้บริหารจะต้องทราบและเข้าใจสถานการณ์ ทิศทาง สภาพปัญหาและความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทราบความต้องการของอาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรที่ดำเนินงานบริการวิชาการที่อยากได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการทำงานด้วย ซึ่งสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้บริหารทราบและเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมา คือ การวิเคราะห์ข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลผลการจัดสรรทุน ความสามารถในการจัดการทุนของผู้รับทุน รวมถึงการศึกษาและวิเคราะห์ความคิดเห็นหรือความต้องการในการสนับสนุนการทำงานของอาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรผู้ดำเนินงานโครงการ เพราะข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหรือวิเคราะห์จะช่วยประกอบการตัดสินใจที่ดีขึ้น ทำให้เข้าใจสถานการณ์ ช่วยคาดการณ์อนาคต มองเห็นแนวโน้ม และโอกาสต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากผู้บริหารจะทำหน้าที่บริหารงานทั้งในด้านการวางแผน (Planning) การจัดการองค์กร (Organizing) การจัดการบุคลากร (Staffing) การสั่งการหรือการปฏิบัติการ (Directing) และการควบคุมติดตาม (Controlling) ต่อไป ซึ่งปัจจุบันยังขาดการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ข้อมูลยังไม่เพียงพอที่จะมองเห็นสภาพปัญหา

และแนวโน้มในอนาคต ทำให้การขับเคลื่อนพันธกิจด้านบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยบางส่วนยังขาดความชัดเจนและล่าช้า ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานการสนับสนุนและส่งเสริมการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและทำวิจัยเรื่อง “การประเมินผลการสนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในช่วงปี พ.ศ. 2554-2566” เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเสนอต่อผู้บริหารเพื่อประกอบการวางแผนการสนับสนุนพันธกิจและการสนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคน พัฒนางองค์กร และพัฒนาชุมชนสังคมให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ผลการจัดสรรทุนโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการสนับสนุนพันธกิจด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์จากเอกสาร

1.1 แหล่งข้อมูล คือ ประกาศผลการพิจารณาจัดสรรทุนอุดหนุน ข้อเสนอโครงการที่ได้รับการอนุมัติทุน และฐานข้อมูลการจัดสรรทุนโครงการบริการวิชาการจากเงินแผ่นดินและเงินรายได้ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่จัดสรรในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2566

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นตารางที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อเก็บข้อมูลผลการจัดสรรทุนอุดหนุนโครงการบริการวิชาการ ที่จัดสรรในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2566

1.3 วิเคราะห์เอกสารและข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ร้อยละ

2. การศึกษาความคิดเห็นจากแบบสอบถาม

2.1 ตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่เคยเข้ามาติดต่อขอรับทุนและขอรับบริการ จากกลุ่มงานส่งเสริมการบริการวิชาการ กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 57 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการสนับสนุนพันธกิจด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนย่อย ดังนี้

ความคิดเห็นต่อการสนับสนุนและส่งเสริมพันธกิจด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านบริการวิชาการ ของกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการสนับสนุนพันธกิจด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย เป็นข้อคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ แบบสอบถามทั้งฉบับผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และทดสอบความเที่ยง ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) เท่ากับ 0.83

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้สร้างแบบฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ด้วย google form ผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์ต่างๆ

2.5 วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป กำหนด ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลความคิดเห็นโดย อันตรภาค 5 ชั้น ดังนี้

น้อยที่สุด	คะแนน 1.00 - 1.79 ความพึงพอใจ
น้อย	คะแนน 1.80 - 2.59 ความพึงพอใจ
ปานกลาง	คะแนน 2.60 - 3.39 ความพึงพอใจ
มาก	คะแนน 3.40 - 4.19 ความพึงพอใจ
มากที่สุด	คะแนน 4.20 - 5.00 ความพึงพอใจ

ผลการศึกษา

จากผลวิเคราะห์ข้อมูล ผลปรากฏดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการจัดสรรทุนโครงการบริการ วิชาการ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.1 มหาวิทยาลัยสนับสนุนงบประมาณ มากที่สุด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2560 โดยสนับสนุน ปีละ 6,000,000 บาท รองลงมา คือ ปีพ.ศ. 2554 จำนวน 4,000,000 บาท และปี พ.ศ. 2561 จำนวน 3,074,700 บาท ซึ่งใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2562 2563 และ 2566 ที่สนับสนุนเท่ากัน คือ ปีละ 3,000,000 บาท และน้อยที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2564 และ 2565 ที่ สนับสนุนจำนวนเท่ากัน คือ ปีละ 2,000,000 บาท

เมื่อเปรียบเทียบแผนการสนับสนุน งบประมาณกับผลการจัดสรรทุน พบว่า ในปี พ.ศ. 2561 และ 2565 มีผลการจัดสรรทุนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ ปี พ.ศ. 2559 2560 2556 2555 2557 2554 2562 2566 และ 2558 ซึ่งใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 99.83 99.57 99.33 98.67 98.58 97.50 96.67 95.67 และ 93.92 ตามลำดับ ส่วนปีงบประมาณ 2564 คิดเป็นร้อยละ 62.50 และผลการจัดสรรทุนน้อยที่สุด คือปี พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ 13.33 (Table 1)

Table 1 Amount and percentage of budget allocation for grants, classified by project type and fiscal year

Year	Type of Grant	Budget Amount		Percentage
		Planned Support	Actual Support	
2011	One Faculty, One Community Project		3,700,000	97.50
	Academic Service to Society Project	4,000,000	200,000	
2012	One Faculty, One Community Project		720,000	98.67
	One Curriculum, One Community Project	6,000,000	5,200,000	
2013	One Curriculum, One Community Project	6,000,000	5,960,000	99.33

Table 1 Amount and percentage of budget allocation for grants, classified by project type and fiscal year (cont.)

Year	Type of Grant	Budget Amount		Percentage
		Planned Support	Actual Support	
2014	One Curriculum, One Community Project	6,000,000	5,115,000	98.58
	Academic Service to Society Project		800,000	
2015	One Curriculum, One Community Project	6,000,000	3,865,000	93.92
	Targeted Academic Service Project		610,000	
	Academic Service to Society Project		1,160,000	
2016	One Curriculum, One Community Project	6,000,000	4,605,000	99.83
	Targeted Academic Service Project		1,385,000	
2017	One Curriculum, One Community Project	6,000,000	3,215,000	99.57
	Targeted Academic Service Project		2,759,000	
2018	Integrated One Curriculum, One Community Project	3,074,700	2,740,000	100.00
	Targeted Academic Service Project		334,700	
2019	Curriculum Integration Project for Community Development	3,000,000	2,900,000	96.67
2020	Curriculum Integration Project for Community Development	3,000,000	400,000	13.33
2021	Academic Service Project for Innovation toward Sustainable Development	2,000,000	1,050,000	62.50
	Academic Service to Society Project		200,000	
2022	Integrated Project for Innovation and Model Communities toward Sustainable Development	2,000,000	2,000,000	100.00
2023	Integrated Project for Innovation and Model Communities toward Sustainable Development	3,000,000	2,870,000	95.67

1.2 ลักษณะโครงการบริการวิชาการ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นโครงการใหม่ คิดเป็นร้อยละ 69.06 และมีลักษณะเป็นโครงการต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.43 และมีโครงการที่ขอยกเลิกการรับทุน คิดเป็นร้อยละ 2.01 และมีการขอคืนทุน คิดเป็นร้อยละ 0.50

1.3 หน่วยงานที่มีสถานะเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานโครงการมากที่สุด คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 12.52

รองลงมาคือ คณะเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ คณะการบัญชีและการจัดการ คณะวิทยาการสารสนเทศ และ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ ซึ่งมีจำนวนโครงการใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 9.43 8.23 7.55 7.72 และ 7.20 ตามลำดับ ส่วนหน่วยงานที่มีสถานะเป็นผู้ร่วมดำเนินงานโครงการมากที่สุด คือ คณะการบัญชีและการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 12.33 รองลงมาคือ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ และคณะสิ่งแวดล้อมและ

ทรัพยากรศาสตร์ ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ คิดเป็นร้อยละ 9.59 และมีจำนวนใกล้เคียงกับคณะเทคโนโลยี และ คณะวิทยาการสารสนเทศ ที่มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 8.90 (Table 2)

Table 2 Number and percentage of academic service projects classified by responsible agencies

Faculty/Agency	Status as Primary Project Responsible Unit		Status as Co-Responsible Unit	
	Number of Projects	Percentage	Number of Projects	Percentage
Faculty of Humanities and Social Sciences	73	12.52	7	4.79
Faculty of Accounting and Management	44	7.55	18	12.33
Faculty of Education	26	4.46	8	5.48
Faculty of Fine Arts and Cultural Studies	13	2.23	4	2.74
Faculty of Tourism and Hotel Management	12	2.06	8	5.48
College of Music	11	1.89	1	0.68
College of Political Science and Governance	9	1.54	1	0.68
Faculty of Cultural Studies	7	1.20	1	0.68
Faculty of Law	5	0.86	-	0.00
Faculty of Technology	55	9.43	13	8.90
Faculty of Science	48	8.23	7	4.79
Faculty of Informatics	45	7.72	13	8.90
Faculty of Architecture, Urban Planning, and Creative Arts	42	7.20	14	9.59
Faculty of Environment and Resource Studies	25	4.29	14	9.59
Faculty of Engineering	16	2.74	4	2.74
Faculty of Medicine	24	4.12	4	2.74
Faculty of Public Health	24	4.12	4	2.74
Faculty of Veterinary Medicine	13	2.23	3	2.05
Faculty of Pharmacy	12	2.06	8	5.48
Faculty of Nursing	10	1.72	2	1.37
Walairuk Vej Research Institute	15	2.57	7	4.79
Silk Innovation Excellence Center	11	1.89	3	2.05
Isan Arts and Culture Research Institute	9	1.54	-	0.00
Paleontology Research Center	7	1.20	-	0.00

Table 2 Number and percentage of academic service projects classified by responsible agencies (cont.)

Faculty/Agency	Status as Primary Project Responsible Unit		Status as Co-Responsible Unit	
	Number of Projects	Percentage	Number of Projects	Percentage
Maharakham University Demonstration School (Secondary Division)	5	0.86	2	1.37
Maharakham University Farm	5	0.86	-	0.00
Maharakham University Bai Lan Conservation Project	3	0.51	-	0.00
General Education Division	3	0.51	-	0.00
Maharakham University Museum	2	0.34	-	0.00
Student Affairs Division	2	0.34	-	0.00
Building and Facilities Division	2	0.34	-	0.00
Public Relations and Special Affairs Division	2	0.34	-	0.00
Computer Center	1	0.17	-	0.00
Academic Resources Center	1	0.17	-	0.00
Maharakham University Demonstration School (Primary Division)	1	0.17	-	0.00
Total	583	100.00	146	100.00

1.4 พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินโครงการบริการวิชาการ จำแนกตามจังหวัด พบว่า จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวนโครงการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.73 รองลงมา คือ จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 4.48 และ 3.86 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดขอนแก่น จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดศรีสะเกษ

มีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 1.39 0.77 และ 0.46 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดสกลนคร จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดยโสธร และจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.31 และจังหวัดมุกดาหาร จังหวัดนครพนม จังหวัดหนองคาย จังหวัดเลย และจังหวัดชัยภูมิ มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.15 (Table 3)

Table 3 Number and percentage of academic service projects classified by target provinces of implementation

Province	Year													Total	Percentage
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Maha Sarakham	33	67	68	68	82	77	75	21	19	2	5	8	37	562	86.73
Roi Et	2	5	3	7	5	3	1	-	2	-	-	-	1	29	4.48
Kalasin	1	2	4	2	4	3	4	2	3	-	-	-	-	25	3.86
Khon Kaen	1			1	1	1	1	1	3	-	-	-	-	9	1.39
Surin	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	1	5	0.77
Si Sa Ket	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	3	0.46
Sakon Nakhon	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	0.31
Ubon Ratchathani	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0.31
Buri Ram	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	0.31
Yasothon	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0.31
Nakhon Ratchasima	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	0.31
Mukdahan	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.15
Nakhon Phanom	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.15
Nong Khai	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0.15
Loei	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0.15
Chaiyaphum	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0.15
Total	40	75	76	85	93	92	81	24	27	2	5	8	40	648	100.00

Note: Some projects were implemented in more than one province. This does not include projects with canceled or returned funding.

1.5 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการโครงการบริการวิชาการ มากที่สุด คือ หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 51.06 รองลงมา คือ โรงเรียน และ เทศบาล/อบต. คิดเป็นร้อยละ 18.49 และ 11.46 ตามลำดับ ส่วนป่าชุมชน และ มหาวิทยาลัย มีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 2.95 และ 2.62 ตามลำดับ

ส่วนศูนย์/แหล่งเรียนรู้ และ พิพิธภัณฑ์/โบราณสถาน มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2.45 ส่วนสหกรณ์/ฟาร์ม วัด/สำนักสงฆ์ และโรงพยาบาล มีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 1.80 1.64 และ 1.47 ตามลำดับ (Table 4)

Table 4 Number and percentage of academic service projects classified by project implementation location

Location	Year													Total	Percentage
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Village / Community	28	36	44	39	39	40	33	13	9	-	3	6	22	312	51.06
School	6	15	16	18	20	19	11	4	3	-	-	1	-	113	18.49
Municipality / SAO	-	13	9	1	5	9	26	4	2	1	-	-	-	70	11.46
Community Forest	1	2	1	2	1	5	2	1	-	-	1	1	1	18	2.95
University	1	1	-	-	2	4	1	-	1	-	1	-	5	16	2.62
Learning Center	1	3	3	1	4	-	1	-	-	1	-	-	1	15	2.45
Museum	1	2	-	4	6	1	1	-	-	-	-	-	-	15	2.45
Cooperative / Farm	-	1	-	1	4	3	1	1	-	-	-	-	-	11	1.80
Temple / Monastic Center	1	2	1	1	2	2	1	-	-	-	-	-	-	10	1.64
Hospital	-	-	1	1	2	2	3	-	-	-	-	-	-	9	1.47
Health Service Center	-	2	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	5	0.82
Early Childhood Development Center	-	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	4	0.65
Provincial Cluster	1	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	4	0.65
Hotel	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3	0.49
Khok Nong Na Model Area	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	0.49
Educational Service Area Office	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	0.33
Public Health Office	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0.16
Total	40	78	75	71	88	89	81	24	18	2	5	8	35	611	100.00

Note: A single project may be implemented in more than one location. This does not include projects with canceled or returned funding.

1.6 กลุ่มเป้าหมายที่มีการดำเนินโครงการมากที่สุด คือ กลุ่มชุมชน/ชาวบ้าน คิดเป็นร้อยละ 36.22 รองลงมา คือ ประเภทนักเรียน/เยาวชน/ครู คิดเป็นร้อยละ 21.86 ส่วนกลุ่มเกษตรกร วิชาหกิจชุมชน ราชการส่วนท้องถิ่นหรือบุคลากรภาครัฐ ต่างๆ กลุ่มเปราะบาง(เด็กเล็ก/ผู้สูงอายุ/ผู้พิการ/

ผู้ป่วย) และผู้ประกอบการ มีจำนวนใกล้เคียง คิดเป็นร้อยละ 14.19 9.62 6.20 5.71 และ 4.24 ตามลำดับ ส่วนประเภทที่น้อยที่สุด คือ นิสิต/บุคลากรของมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 1.96 (Table 5)

Table 5 Number and percentage of projects classified by target group type

Target Group	Year												Total	Percentage	
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013			2011
Community / Local Residents	13	26	34	22	35	23	38	11	9	1	2	3	5	222	36.22
Students / Teachers	8	20	18	21	23	22	12	4	4	-	-	-	2	134	21.86
Farmers	10	11	9	13	8	9	8	4	2	-	2	4	7	87	14.19
Community Enterprises	2	3	4	7	14	12	2	1	-	-	1	2	11	59	9.62
Government Agencies	4	7	7	1	-	5	9	3	1	1	-	-	-	38	6.20
Vulnerable Groups	-	5	1	4	2	7	13	1	-	1	-	-	1	35	5.71
Entrepreneurs	1	2	3	3	6	3	1	-	1	-	-	-	6	26	4.24
University Students / University Staff	-	-	-	1	2	5	1	-	-	-	1	-	2	12	1.96
Total	38	74	76	72	90	86	84	24	17	3	6	9	34	613	100.00

Note: A single project may be implemented for more than one target group. This does not include projects with canceled or returned funding.

1.7 ประเด็นการพัฒนาชุมชนและสังคมที่มีการดำเนินโครงการ มากที่สุด คือ ด้านการศึกษา/ทักษะภาษา คิดเป็นร้อยละ 10.39 รองลงมา คือ ด้านสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 10.04 ส่วนด้านศิลปะ/วัฒนธรรม/ประเพณี/ดนตรี และด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/ชุมชน มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และด้านอาหาร คิดเป็นร้อยละ 7.79 ส่วนด้านเกษตร ด้านท่องเที่ยว และ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน/สินค้าบริการ มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.61

ซึ่งใกล้เคียงกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 6.02 และ 5.55 ตามลำดับ ส่วนด้านปศุสัตว์ ด้านน้ำ/ดิน/อากาศ และด้านป่าไม้/ความหลากหลายทางชีวภาพ มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 3.66 ส่วนด้านผ้าไหม ด้านสมุนไพร ด้านประมง และด้านพลังงาน คิดเป็นร้อยละ 3.19 2.36 2.24 2.13 ตามลำดับ และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านกฎหมาย/การเมือง การปกครอง คิดเป็นร้อยละ 1.30 (Table 6)

Table 6 Number and percentage of academic service projects classified by community and social development issues

Development Issues	Year												Total	Percentage	
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013			
Education and Language	1	10	13	14	20	15	11	3	1	-	-	-	-	88	10.39
Health	4	14	11	10	5	17	15	3	3	1	1	-	1	85	10.04
Arts and Culture	4	9	8	7	14	13	15	3	3	1	-	-	-	77	9.09
Management and Administration	-	6	12	13	14	9	10	4	4	1	-	1	3	77	9.09
Food	6	5	5	8	11	9	4	5	2	-	1	2	8	66	7.79
Agriculture	9	7	4	8	6	3	8	4	3	-	1	2	1	56	6.61
Tourism	3	5	2	8	7	6	13	3	3	-	1	2	3	56	6.61
Products / Goods	4	2	3	4	10	6	3	3	-	-	1	-	20	56	6.61
Information Technology	2	9	7	7	7	12	7	-	-	-	-	-	-	51	6.02
Environment	-	5	6	1	7	8	13	2	4	-	-	-	1	47	5.55
Livestock	5	3	2	4	5	3	3	1	1	-	-	1	3	31	3.66
Water / Soil / Air	2	3	-	1	2	5	2	-	-	-	15	1	-	31	3.66
Forestry / Biodiversity	1	1	3	2	7	7	5	1	-	-	1	2	1	31	3.66
Thai Fabric / Silk	3	2	1	4	6	5	1	-	-	-	1	-	4	27	3.19
Herbs	2	6	1	1	1	1	1	-	-	-	-	2	5	20	2.36
Fisheries	-	2	3	3	1	1	1	-	-	-	1	1	6	19	2.24
Energy	2	4	3	1	1	4	2	-	-	-	-	-	1	18	2.13
Law / Governance	1	2	2	1	1	1	1	2	-	-	-	-	-	11	1.30
Total	49	95	86	97	125	125	115	34	24	3	23	14	57	847	100.00

Note: A single project may address more than one development issue. This does not include projects with canceled or returned funding.

1.8 มิติการพัฒนาชุมชนและสังคมที่มีการดำเนินโครงการ มากที่สุด คือ มิติด้านเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 35.37 รองลงมา คือ มิติด้านสังคม และมิติด้านการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 17.85 และ

17.68 ตามลำดับ ส่วนมิติด้านสุขภาพ และด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 14.79 และ 14.31 ตามลำดับ (Table 7)

Table 7 Number and percentage of academic service projects classified by dimensions of community and social development

Dimensions	Year												Total	Percentage	
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013			2011
Economic	18	22	20	30	25	27	22	13	7	-	4	8	24	220	35.37
Social	10	15	19	12	18	10	19	4	3	1	-	-	-	111	17.85
Educational	7	13	16	18	25	17	9	3	2	-	-	-	-	110	17.68
Health	4	14	14	9	7	16	19	3	3	1	1	-	1	92	14.79
Environmental	4	10	10	5	15	18	14	3	4	-	2	1	3	89	14.31
Total	43	74	79	74	90	88	83	26	19	2	7	9	28	622	100.00

Note: Some projects were implemented across more than one development dimension. This does not include projects with canceled or returned funding.

1.9 ความสำเร็จในการดำเนินโครงการส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินงานโครงการให้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามสัญญาการรับทุนฯ คิดเป็นร้อยละ 52.34 ส่วนโครงการที่สามารถดำเนินงานโครงการให้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

คิดเป็นร้อยละ 45.15 และมีโครงการที่ขอยกเลิกการรับทุน (ไม่มาทำสัญญารับทุนฯ) คิดเป็นร้อยละ 2.01 และส่วนน้อยมีการขอคืนทุน คิดเป็นร้อยละ 0.50 (Table 8)

Table 8 Number and percentage of academic service projects classified by project completion status within the timeframe specified in the funding contract

Completion Status	Year												Total	Percentage	
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013			2011
Not Completed	5	30	51	58	57	74	8	2	3	2	1	8	14	313	52.34
Completed	33	44	22	13	25	9	71	21	14	-	4	-	14	270	45.15
Funding Canceled	-	1	3	1	4	-	2	-	1	-	-	-	-	12	2.01
Funding Returned	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	3	0.50
Total	38	75	76	72	88	83	81	23	18	2	5	8	29	598	100.00

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการสนับสนุนพันธกิจบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.39 อยู่ในช่วงอายุ 46-55ปี คิดเป็นร้อยละ 57.90 มีอายุการทำงาน 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.84

จบการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 82.46 มีสถานะในการทำงานเป็นอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 92.99 มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 56.14 และสังกัดคณะหน่วยงานในสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.35 (Table 9)

Table 9 Number and percentage of general information of the sample group

General Information	Number	Percentage
1. Gender		
- Female	31	54.39
- Male	26	45.61
Total	57	100.00
2. Age		
36 - 45 years	19	33.33
46 - 55 years	33	57.90
55 years and above	5	8.77
Total	57	100.00
3. Years of Work Experience		
Less than 5 years	2	3.51
5 - 10 years	7	12.28
11 - 15 years	6	10.53
16 - 20 years	21	36.84
21 - 25 years	8	14.03
26 - 30 years	9	15.79
31 - 35 years	-	-
More than 35 years	4	7.02
Total	57	100.00
4. Educational Level		
- Bachelor's Degree	1	1.75
- Master's Degree	9	15.79
- Doctoral Degree	47	82.46
Total	57	100.00
5. Job Position		
- Lecturer / Faculty Member	53	92.99
- Researcher	2	3.51
- Specialist / Expert	1	1.75
- Academic Officer	1	1.75
Total	57	100.00
6. Academic Rank		
- Associate Professor	5	8.77
- Assistant Professor	32	56.14
- None	20	35.09
Total	57	100.00
7. Department Affiliation		
- Humanities and Social Sciences Division	23	40.35
- Science and Technology Division	22	38.60
- Health Sciences Division	5	8.77
- Educational Support Unit	7	12.28
Total	57	100.00

2.2 ตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับทุนโครงการบริการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 98.25 ซึ่งได้รับทุนจากแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 36.64 จากแหล่งทุนภายในประเภทเงินแผ่นดิน/

เงินรายได้มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 35.11 และประเภทเงินรายได้ของคณะหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 28.24 โดยส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักโครงการ (Table 10)

Table 10 Number and percentage of sample group receiving academic service project funding

Funding Information	Number	Percentage
Funding Status		
- Have received funding	56	98.25
- Have never received funding	1	1.75
Total	57	100.00
Sources of Funding Previously Received		
1. University Revenue Funds	46	35.11
- Principal Investigator	35	26.72
- Project Collaborator	7	5.34
- Both Principal Investigator and	4	3.05
Project Collaborator		
2. Faculty/Department Revenue Funds	37	28.24
- Principal Investigator	28	21.37
- Project Collaborator	6	4.58
- Both Principal Investigator and	3	2.29
Project Collaborator		
3. External Funding Sources	48	36.64
- Principal Investigator	27	20.61
- Project Collaborator	16	12.21
- Both Principal Investigator and	5	3.82
Project Collaborator		
Total	131	100.00

2.3 ตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนพันธกิจด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน ได้แก่ ด้านการ

สนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการ ($\bar{X}=3.64$) และด้านการส่งเสริมการจัดกิจกรรมโครงการ ($\bar{X}=3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการให้ทุนทั้งจากแหล่งทุนภายในและแหล่ง

ทุนภายนอกมีความรวดเร็วและทั่วถึง ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา คือ การจัดสรรทุนมีความโปร่งใสและ ยุติธรรม ($\bar{X}=3.91$) และกระบวนการติดตามและ ประเมินผลการให้ทุนมีความเหมาะสม ($\bar{X}=3.77$) ซึ่งทั้ง 3 ข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วน

ข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด โดยอยู่ระดับปานกลาง มี 2 ข้อ คือ วิธีการดำเนินการเบิกจ่ายเงินเหมาะสม และเอื้อต่อการทำงาน ($\bar{X}=3.33$) และจำนวน เงินทุนเหมาะสมกับขอบเขตของงาน ($\bar{X}=3.28$) (Table 11)

Table 11 Average scores and opinion levels regarding support for the academic service mission of the university

Questionnaire Items	\bar{X}	S.D.	Level of Opinion
1. Funding Support for Academic Service Projects			
1.1 The dissemination of funding information, both from internal and external sources, is timely and comprehensive.	4.00	0.80	High
1.2 The criteria and conditions for funding are clear and appropriate.	3.72	0.77	High
1.3 The process and procedures for funding evaluation are appropriate and efficient.	3.46	0.98	High
1.4 The allocation of funds is transparent and fair.	3.91	0.71	High
1.5 The amount of funding is suitable for the scope of work.	3.28	0.84	Moderate
1.6 The disbursement procedures are appropriate and facilitate the work.	3.33	0.93	Moderate
1.7 The process of monitoring and evaluating funding usage is appropriate.	3.77	0.73	High
Total	3.64	0.87	High
2. Promotion of Project Activities			
2.1 The organization of activities/projects to develop the capacity of lecturers/ researchers for academic service work is comprehensive and appropriate.	3.70	0.84	High
2.2 The existence of a coordination center that liaises with external agencies and funding sources.	3.56	0.93	High
2.3 Preparation of resources and readiness in various aspects to support the work.	3.63	1.06	High
2.4 The promotion of the dissemination of work at presentation forums, exhibitions, academic conferences, or in academic journals is appropriate.	3.56	0.96	High
Total	3.61	0.95	High
Overall	3.63	0.90	High

2.4 ตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการให้บริการของกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการจากการแปลผล พบว่า โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ

ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X}=4.25$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ($\bar{X}=3.85$) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}=3.45$) ซึ่งทั้ง 2 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความ

พึงพอใจสูงสุด คือ การให้บริการด้วยความสุภาพ เป็นมิตร ($\bar{X}=4.51$) รองลงมา คือ ประสานและให้คำแนะนำทุกครั้งเมื่อมีข้อผิดพลาด/ปัญหา ($\bar{X}=4.39$) และการให้บริการอย่างไม่เลือกปฏิบัติ

($\bar{X}=4.33$) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ การมีที่นั่งพักสำหรับผู้มาติดต่อเพียงพอและเหมาะสม ($\bar{X}=3.21$) (Table 12)

Table 12 Mean scores and levels of opinion on the services provided by the office of research promotion and academic services

Questionnaire Items	\bar{X}	S.D.	Level of Opinion
1. Service Process and Procedures			
1.1 The service delivery is systematic and easy to understand.	3.86	0.83	High
1.2 The service is provided promptly.	3.98	0.74	High
1.3 The service procedures are concise and not overly complicated.	3.74	0.88	High
1.4 The services are aligned with the needs of the service recipients.	3.88	0.85	High
1.5 There is a clear system and mechanism for service requests.	3.77	0.91	High
Total	3.85	0.84	High
2. Service Delivery by Staff (Academic Research Tone)			
2.1 The clarity of guidance and responses provided to service users.	4.12	0.93	High
2.2 The efficiency and timeliness of service delivery.	4.18	0.80	High
2.3 The level of attentiveness, enthusiasm, and willingness to provide services.	4.28	0.82	Highest
2.4 The politeness and friendliness demonstrated during service delivery.	4.51	0.71	Highest
2.5 The responsibility of staff in providing accurate and reliable information.	4.25	0.91	Highest
2.6 The accuracy and credibility of the information provided by staff.	4.16	0.84	High
2.7 The decision-making ability of staff in handling unforeseen problems.	4.00	0.87	High
2.8 The fairness and non-discriminatory practices in service provision.	4.33	0.79	Highest
2.9 The effectiveness of coordination and guidance provided in response to errors or service-related issues.	4.39	0.75	Highest
Total	4.25	0.83	Highest
3. Service Facilities			
3.1 There are sufficient and appropriate seating areas provided for service users while they wait for services.	3.21	1.16	Moderate
3.2 The service areas are clean, orderly, and appropriately maintained to ensure a pleasant environment for users.	3.54	0.95	High
3.3 There are various and modern service delivery channels available to meet the diverse needs of service users.	3.60	0.98	High
Total	3.45	1.04	High
Overall	3.99	0.93	High

2.5 ตัวอย่างให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการสนับสนุนและส่งเสริมพันธกิจด้านบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1) ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาในการสนับสนุนและส่งเสริมพันธกิจด้านบริการวิชาการ มากที่สุด คือ นโยบายที่ไม่ชัดเจนและมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรทุน ส่งผลให้การจัดสรรทุนล่าช้าและเหลือระยะเวลาในการทำงานน้อย ทำให้มีผลต่อคุณภาพงานในการพัฒนาพื้นที่และชุมชน รองลงมา คือ การปรับหรือกำหนดพื้นที่ดำเนินการใหม่ทำให้การพัฒนาในพื้นที่เดิมไม่ต่อเนื่อง และบางหน่วยงานภาระงานสอนเยอะ ทำให้ไม่มีเวลาทำงานบริการวิชาการ นอกจากนี้ผลงานหรือความเชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน จึงไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในบางสาขา จึงไม่อยากขอทุน และกระบวนการบางอย่างหลายขั้นตอนทำให้การจัดทำเอกสารไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด

2) ข้อเสนอแนะที่เสนอให้มีการดำเนินการมากที่สุด คือ การกำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขอบเขต และแนวทางการดำเนินงาน ตั้งแต่แรกเริ่มให้ชัดเจน รองลงมา คือ สนับสนุนทุนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงพันธกิจและความเชี่ยวชาญของหน่วยงาน ต่อยอดผลงานและพื้นที่เดิมที่ผ่านมาเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ควรปรับเปลี่ยนงบประมาณทั้งในภาพรวมของมหาวิทยาลัย และรายโครงการกิจกรรม มีการวิเคราะห์ความจำเป็น Training Needs และพัฒนา E-learning เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของผู้ต้องการขอรับทุนอย่างเป็นระบบที่ไม่จำกัดเวลา สามารถเรียนรู้ได้เอง มีการแบ่งประเภททุนและกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน คือ 1) การช่วยเหลือระบบใหญ่ของจังหวัด และ 2) เพื่อชุมชนระบบรากหญ้า มีเกณฑ์ในการประเมินศักยภาพของพื้นที่หรือชุมชนที่จะขอรับบริการเพื่อประเมินโอกาสในการพัฒนาที่จะให้เกิดความยั่งยืน มีการพัฒนาการนำเสนอข้อมูลผ่าน Dashboard มีการถอดบทเรียนการดำเนินงานจากอาจารย์/นักวิจัยและแหล่งทุนเพื่อพัฒนากระบวนการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น (Table 13)

Table 13 Additional comments and suggestions on the support and promotion of the university's academic service mission

Comments and Suggestions	Frequency
Comments	
Unclear policies and frequent changes in fund allocation criteria cause delays and reduce the available time for project implementation, impacting the quality of community development.	6
Redefining operational areas disrupts continuity; some researchers are unable to work in their specialized areas, hindering established community engagement.	3
Heavy teaching loads limit time for academic service, and misalignment between expertise and community needs discourages some from seeking funding.	1
Complex, multi-step procedures delay document submission unless managed personally by applicants.	1
Some academic service approaches do not align well with the university's mission.	1

Table 13 Additional comments and suggestions on the support and promotion of the university's academic service mission (cont.)

Comments and Suggestions	Frequency
Suggestions	
Establish clear policies, plans, criteria, conditions, scope, and operational guidelines from the outset without frequent changes. Lack of clarity leads to repeated project revisions, causing frustration among applicants and discouraging proposal submissions and project continuation.	7
Provide funding that aligns with and supports the missions and expertise of departments, building upon previous work and existing operational areas to ensure continuity and enhance project outcomes.	3
Increase the overall university budget as well as individual project funding.	2
Conduct systematic training needs analysis and develop flexible E-learning programs to enhance applicants' knowledge and skills. This will enable new researchers to develop competencies in academic service and contribute broadly to university development.	1
Clearly define funding categories and target groups: (1) support for major provincial systems, and (2) grassroots community support.	1
Expand academic service support to include additional dimensions, such as addressing inequality, mitigating impacts of state and corporate development, and human rights issues.	1
Extract lessons learned from faculty and researchers funded by various sources to proactively develop systems for securing more external funding.	1
Review and summarize operational lessons from ongoing university funding sources to create streamlined mechanisms and procedures that accelerate administrative processes.	1
Establish criteria for assessing the potential of target areas or communities requesting services to evaluate development opportunities that ensure sustainability or pilot projects requiring continuous development, such as leadership capacity, local development plans, network partnerships, existing operational resources, and area management.	1
Present lessons learned from past project implementations in the form of spatial data systems and dashboards accessible to stakeholders, reflecting gaps or opportunities for proactive improvements.	1
Support the implementation of holistic and systematic academic service approaches.	1
Integrate the university's four core missions comprehensively.	1
Promote spatial integration at the community level, involving villages, temples, schools, and subdistrict administrative organizations.	1
Invite relevant government agencies and target community representatives to present problems and needs at the beginning of the fiscal year, enabling faculty and researchers to align their work direction, prevent confusion, and reduce repeated project proposal revisions.	1
Community development should be multidimensional, encompassing economic, social, environmental, and educational aspects, rather than being solely driven by the needs of faculty or researchers, as academic service differs from research activities.	1
Each meeting should have clear objectives and aim for actionable resolutions to avoid wasting participants' time.	1
Apply digital platforms that integrate research knowledge, technology, and innovation, aligned with the university's international development goals such as the SDGs and UI Green Metric. Such systems should also support departments in referencing their KPI evaluations.	1
Emphasize targeted development approaches.	1
Implement systematic monitoring and evaluation processes to track outcomes.	1
Increase the adoption of international standards in academic service operations.	1

6. ตัวอย่างให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการให้บริการด้านบริการวิชาการของกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ ดังนี้

1) ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการให้บริการด้านบริการวิชาการของกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มากที่สุด คือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษาดีมาก เป็นกันเอง ตอบคำถามรวดเร็ว ให้คำปรึกษาแม้นอกเวลาราชการ ยิ้มแย้มแจ่มใส ทำให้ประทับใจมาก รองลงมา คือ สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่มีพื้นที่รองรับสำหรับผู้ที่มาติดต่อ อาคารสำนักงานไม่สะดวก ไม่มีที่จอดรถ เข้าออกลำบากเต็มไปด้วยมอเตอร์ไซด์นิลิตและขาดระบบติดตามงาน

2) ข้อเสนอแนะที่เสนอมากที่สุด คือ ควรย้ายสถานที่ตั้งหน่วยงานหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานทั้งภายในและภายนอกอาคารสำนักงาน รวมทั้งห้องประชุมและห้องน้ำ

ให้เพียงพอ สะอาด และเรียบร้อย รองลงมา คือ นำเอาเครื่องมือดิจิทัลมาช่วยในการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ลดขั้นตอนการทำงาน และเกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ยกเลิกการขอทุนที่ใช้เอกสารปะหน้าจากคณะ การสื่อสารระหว่างผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ คณาจารย์ที่รับผิดชอบโครงการ ให้เป็นระบบ ชัดเจน มีข้อมูลในแต่ละประเด็น และมีแนวทางในการปฏิบัติเป็นขั้นตอน ไม่ควรมีกลุ่มไลน์หลายกลุ่มเนื่องจากสร้างความสับสน จัดโปรแกรมพัฒนาศักยภาพและสร้างขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อเตรียมความพร้อมการให้บริการระดับสากลจากแหล่งทุนภายนอกมากขึ้น มีช่องทางการประสานข้อมูลหรือการติดตามงานกรณีผู้รับผิดชอบหลักลา ไปราชการ หรือติดราชการ และการจัดงานกิจกรรมโครงการต่างๆ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายควรมีความใส่ใจในหน้าที่ และงานที่ตนเองรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น (Table 14)

Table 14 Additional comments and suggestions on the academic service delivery of the office of research promotion and academic services

Comments and Suggestions	Frequency
Comments	
The staff provide excellent consultation services; they are friendly, respond promptly, offer advice even outside office hours (via Line/Facebook), and maintain a cheerful demeanor, which leaves a very positive impression.	5
The work environment lacks a designated area to accommodate visitors.	3
The office building is inconvenient, with no parking facilities and difficult access due to motorcycle congestion from students.	1
There is an absence of a systematic mechanism for work follow-up.	1

Table 14 Additional comments and suggestions on the academic service delivery of the office of research promotion and academic services (cont.)

Comments and Suggestions	Frequency
Suggestions	
Relocate the office or enhance the working environment both inside and outside the building to be visually appealing, organized, and conducive to external coordination. Meeting rooms should be spacious and aesthetically pleasing, as they are frequently photographed for external publicity, thereby shaping the university's image. Additionally, ensure there are sufficient clean restrooms for visitors and meeting participants.	6
Utilize digital tools to streamline management processes, increase efficiency, and reduce workflow complexity.	1
Eliminate the requirement for faculty endorsement documents in funding applications, as this adds extra steps and delays due to waiting for signatures. Instead, allow project certification by the Vice President in a single step, followed by notifying faculties of approved projects collectively.	1
Establish systematic and clear communication channels among administrators, staff, and faculty responsible for projects, ensuring resolution of issues and clear procedural guidelines.	1
Avoid creating multiple Line groups to prevent confusion.	1
Develop capacity-building and morale-enhancing programs for the Office of Research Promotion staff to better prepare them for delivering international-standard academic service projects and securing more external funding.	1
Provide communication and coordination channels for task follow-up in cases where key personnel are on leave, official duties, or otherwise unavailable.	1

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลการสนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในช่วงปีงบประมาณพ.ศ. 2554 - 2566 สามารถนำผลการวิเคราะห์มาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. อภิปรายผลเกี่ยวกับการจัดสรรทุนโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.1 มหาวิทยาลัยสนับสนุนงบประมาณมากที่สุดในช่วงปีงบประมาณ 2555 - 2560 และเริ่มลดลงใน ปีงบประมาณ 2561 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากในนับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2554 มหาวิทยาลัยตอบสนองต่อนโยบาย “หนึ่งจังหวัดหนึ่งมหาวิทยาลัย” ของประเทศ และหลังจากปี 2561 มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้อาจารย์/นักวิจัยแสวงหางบประมาณ

ในการดำเนินโครงการจากแหล่งทุนภายนอก และด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ในช่วงปี 2563 เป็นต้นมา ที่มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ของรัฐบาลในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยการรักษาระยะห่างทางสังคม ห้ามเดินทางข้ามเขตจังหวัด มาตรการกักตัว 14 วัน ห้ามชุมนุม หรือมีผู้ชุมนุม หรือจัดกิจกรรมที่มีคนมารวมตัวกันเป็นจำนวนมาก รวมถึงการประกาศเคอร์ฟิวทั่วประเทศในช่วงเวลา 22.00-04.00 น. หรือที่เรียกว่ามาตรการ “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” (Naseub, 2021) ดังนั้นจึงทำให้อาจารย์/นักวิจัยไม่สามารถลงพื้นที่ดำเนินงานโครงการได้ ส่งผลให้การสนับสนุนงบประมาณ ในช่วงปีงบประมาณ 2563 - 2566 ไม่เป็นไปตามแผนการสนับสนุนทุนที่ตั้งไว้ ทำให้ร้อยละของผลการสนับสนุนทุนต่ำในช่วงปีดังกล่าวด้วย

1.2 ลักษณะโครงการบริการวิชาการ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นโครงการใหม่ คิดเป็นร้อยละ 69.06 และส่วนน้อยเป็นโครงการต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.43 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก นโยบาย และหลักเกณฑ์ในการสนับสนุนงบประมาณที่มีการปรับเปลี่ยน กล่าวคือ ในปี 2554 สนับสนุนให้ทุกคณะหน่วยงานจัดทำโครงการ ภายใต้ “โครงการหนึ่งคณะหนึ่งชุมชน” ต่อมาในปี 2555 - 2560 ได้มีนโยบายในการสนับสนุนให้ทุกหลักสูตร ต่อยอดผลงาน ภายใต้ “โครงการหนึ่งหลักสูตรหนึ่งชุมชน” เพื่อสนับสนุนให้ทุกหลักสูตรมีส่วนร่วม ในการให้บริการวิชาการในรูปแบบต่างๆ ตามความเชี่ยวชาญ และตามโจทย์ปัญหาความต้องการของชุมชน และในปี 2561 - จนถึงปัจจุบัน ได้มีการปรับนโยบายตามประกาศหลักเกณฑ์การจัดสรรทุนโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยระบุให้มีการบูรณาการการทำงานแบบข้ามศาสตร์/ข้ามคณะหน่วยงาน จึงส่งผลให้จำนวนโครงการ ในช่วงปี 2555 - 2560 มีจำนวนมากและใกล้เคียงกัน แต่หลังจาก ปี 2561 ที่มีการสนับสนุนให้มีการบูรณาการการแบบข้ามศาสตร์ จึงส่งผลให้จำนวนโครงการลดลงไปด้วย

1.3 หน่วยงานที่มีสถานะเป็นรับผิดชอบหลักโครงการ มากที่สุด คือ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 12.52 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการที่มหาวิทยาลัยสนับสนุนโครงการ ภายใต้ “โครงการหนึ่งหลักสูตรหนึ่งชุมชน” ที่มุ่งเน้นให้หลักสูตร ป.ตรี ทุกหลักสูตร ภายในมหาวิทยาลัยดำเนินโครงการ ทำให้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะที่มีจำนวนหลักสูตร ป.ตรี มากที่สุด มีจำนวนโครงการที่สูงไปด้วย ส่วนหน่วยงานที่มีสถานะเป็นหน่วยงานร่วมดำเนินงานโครงการ มากที่สุด คือ คณะการบัญชีและการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 12.33 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก ประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดสรรทุนของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่

ปีงบประมาณ 2564 เป็นต้นมากำหนดให้มีการประเมินผลทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวัดความสำเร็จ และผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาชุมชนและสังคมที่จะต้องเห็นผลเชิงประจักษ์ทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นโครงการส่วนใหญ่จึงมีทีมงานทำงานจากคณะการบัญชีและการจัดการเข้ามาเป็นผู้ร่วมโครงการในการติดตามและประเมินผลดังกล่าว

1.4 พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานโครงการ จำแนกตามจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีการดำเนินงานโครงการ มากที่สุด คือ จังหวัดมหาสารคาม คิดเป็นร้อยละ 86.73 รองลงมา คือ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดขอนแก่น ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากนโยบาย “หนึ่งจังหวัดหนึ่งมหาวิทยาลัย” ของประเทศ และนโยบายของมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้ “จังหวัดมหาสารคาม” เป็นพื้นที่เป้าหมายหลักในการพัฒนาชุมชนและสังคม และกำหนดพื้นที่อื่นๆ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพื้นที่เป้าหมายรอง ซึ่งสอดคล้องกับแผนงานบริการวิชาการแก่สังคม ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2558 (2015, p. 18) เป็นต้นมา

1.5 กลุ่มเป้าหมายที่มีการดำเนินการ มากที่สุด คือ ประเภทกลุ่มชุมชน/ชาวบ้าน คิดเป็นร้อยละ 36.22 รองลงมา คือ ประเภทนักเรียน/เยาวชน/ครู คิดเป็นร้อยละ 21.86 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก กลุ่มชุมชน/ชาวบ้าน ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายที่กว้างมีความต้องการในการพัฒนาที่หลากหลาย ทำให้คณะหน่วยงานสามารถนำเอาองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรม และความเชี่ยวชาญมาประยุกต์เพื่อตอบโจทย์ในการพัฒนาชุมชนและสังคมได้ ส่วนกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ถือเป็นกลุ่มเฉพาะที่มีโจทย์ปัญหาและความต้องการที่เฉพาะ จึงทำให้มีเพียงบางคณะหน่วยงานที่สามารถนำเอาองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปถ่ายทอดและให้บริการวิชาการได้

1.6 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาวบ้าน/ชุมชน รองลงมาคือ นักเรียน/เยาวชน/ครู ดังนั้นเพื่อให้สะดวกในการดำเนินกิจกรรมโครงการ สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโครงการมากที่สุด จึงเป็นหมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 51.06 รองลงมาคือ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.49

1.7 ประเด็นการพัฒนาชุมชนและสังคมที่มีการดำเนินการ มากที่สุด คือ ด้านการศึกษา/ทักษะภาษา คิดเป็นร้อยละ 10.39 รองลงมา คือ ด้านสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 10.04 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในปฏิญญาประชาคมอาเซียน ดังนั้นประเด็นในการพัฒนาชุมชนและสังคมและกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่ช่วงปี 2558 มหาวิทยาลัยจึงมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการศึกษาและทักษะภาษาเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมประชาคมอาเซียนควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านสุขภาพของชุมชนและสังคมเพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุด้วย

1.8 มิติการพัฒนาชุมชนและสังคมที่มีการดำเนินการ มากที่สุด คือ มิติด้านเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 35.37 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่คือ กลุ่มชุมชน/ชาวบ้าน ที่มีความต้องการให้เศรษฐกิจชุมชนและคุณภาพชีวิตดีขึ้น คือ มีรายได้เพิ่มขึ้นหรือรายจ่ายลดลง ซึ่งสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 ของ National Science and Technology Development Agency. (2022) ที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน บูรณาการการพัฒนาตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางโดยใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) สร้างมูลค่าเพิ่มจากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ วัฒนธรรม และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง การมีภูมิคุ้มกัน และการฟื้นตัวเร็ว

1.9 ความสำเร็จในการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินงานโครงการให้สำเร็จตามระยะ

เวลาที่กำหนดไว้ตามสัญญาการรับทุนฯ คิดเป็นร้อยละ 52.34 ส่วนโครงการที่สามารถดำเนินงานโครงการให้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 45.15 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก การดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ มีปัจจัยหลายอย่างส่งต่อความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นด้านนโยบาย งบประมาณ ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ ระยะเวลาที่ชุมชนสะดวกในการจัดกิจกรรมโครงการ ภาระงานสอนและวิจัยของอาจารย์และนักวิจัยที่มีภาระงานค่อนข้างมาก รวมถึงความสอดคล้องขององค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมของอาจารย์นักวิจัยที่ต้องตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงจึงจะทำให้ชุมชนให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phono (2006, p. 77-78) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริการวิชาการแก่สังคม ได้แก่ สถาบันดำเนินการตามความพร้อม ขาดการมีส่วนร่วม ไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน การดำเนินงานขาดระบบและทิศทางที่ชัดเจน ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลน้อย บุคลากรขาดประสบการณ์ จิตสำนึกและแรงจูงใจที่เหมาะสม ขาดความร่วมมือและการประสานงานทำให้ไม่สามารถระดมทุนทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ และการติดตามกำกับประเมินผลไม่ดำเนินการอย่างจริงจัง

2. อภิปรายผลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการสนับสนุนพันธกิจบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.1 ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เคยได้รับทุนโครงการบริการวิชาการจากแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 36.64 จากแหล่งทุนภายในประเภทเงินแผ่นดิน/เงินรายได้มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 35.11 และประเภทเงินรายได้ของคณะหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 28.24 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนโยบายของมหาวิทยาลัยที่สนับสนุนงบประมาณน้อยลงและส่งเสริมให้อาจารย์นักวิจัยแสวงหาแหล่งทุนภายนอกเพิ่มขึ้น

2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการสนับสนุนพันธกิจด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย จากการแปลผล พบว่า ในภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านการสนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการ และด้านการส่งเสริมการจัดกิจกรรมโครงการ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก การสนับสนุนพันธกิจด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยยังไม่ครอบคลุมปัจจัยสำคัญที่จะทำให้อาจารย์และนักวิจัยพึงพอใจต่อการดำเนินงานจนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจัยสำคัญเหล่านั้น Frederick Herzberg referenced in Panjavisuth (1998) ได้ศึกษาการบริหารงานในแบบวิทยาศาสตร์โดยนำเอาการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานมาศึกษาร่วมกันเพื่อให้ได้ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการศึกษาวิจัยถึงทัศนคติของบุคคลที่พึงพอใจในการทำงานและไม่พึงพอใจในการทำงาน พบว่า บุคคลที่พึงพอใจในการทำงานนั้นประกอบด้วยปัจจัย ดังนี้ การที่สามารถทำงานได้บรรลุผลสำเร็จ การที่ได้รับการยกย่องนับถือเมื่อทำงานสำเร็จ ลักษณะเนื้อหาของงานเป็นสิ่งที่น่าสนใจ การที่ได้มีความรับผิดชอบมากขึ้น ความก้าวหน้าในการทำงาน และการที่ได้รับโอกาสพัฒนาความรู้และความสามารถในการทำงาน ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ ประกอบด้วยปัจจัย ดังนี้ นโยบายและการบริหารองค์กร การควบคุมการบังคับบัญชาสภาพการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทุกระดับในหน่วยงาน ค่าตอบแทน สถานภาพ การกระทบกระเทือนต่อชีวิตส่วนตัว และความปลอดภัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด มี 2 ข้อ คือ วิธีการดำเนินการเบิกจ่ายเงินเหมาะสมและเอื้อต่อการทำงาน และจำนวนเงินทุนเหมาะสมกับขอบเขตของงาน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก ระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการบริการวิชาการ ปี 2563 ได้กำหนดการเบิกจ่ายให้เบิกจ่ายตามจริงผ่านระบบพัสดุการเงิน โดยไม่ได้แบ่งวงเงิน

ออกเป็นงวดๆ เหมือนทุนวิจัย จึงทำให้การเบิกจ่ายในช่วงที่ใช้ระเบียบดังกล่าวค่อนข้างยากติดขัด ไม่เอื้อกับการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Boranmun (2004) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด พบว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยประสบปัญหาด้านงบประมาณมากที่สุด เนื่องจากได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวนจำกัด ไม่มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากภายนอก รวมทั้งปัญหาด้านการบริหารจัดการงบประมาณบุคลากร และระยะเวลา จึงเสนอแนะให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนให้สอดคล้องกับทรัพยากรอย่างเหมาะสม

2.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านบริการวิชาการ ของกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ จากการแปลผล พบว่า ในภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการให้บริการ คือ กิจกรรมหรือชุดของกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการซึ่งโดยทั่วไปไม่อาจจับต้องได้ (Navarattan Na Ayudhya, 2009) และผู้รับบริการก็ต้องการการกระทำที่เกิดจากจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความปรารถนาดี ช่วยเหลือ เกื้อกูล เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้ออาทร มีน้ำใจไมตรี ให้ความสะดวกรวดเร็ว ให้ความเป็นธรรมและความเสมอภาค (Wacharasathian, 1996) อีกทั้งการบริการเป็นสิ่งที่บริโภคทางใจ ดังนั้นผลที่ได้รับก็คือ ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจ ถ้าสถานบริการใดสามารถสร้างบริการที่ทำให้ผู้มาใช้บริการพึงพอใจ ก็จะทำให้ผู้ใช้บริการกลับมาใช้บริการอีก เพราะเกิดความประทับใจในบริการที่เคยได้รับ (Riumongkol, 1999) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Jantrakul (2001) ที่ได้ศึกษาแนวทางการสร้างวัดความอยู่รอดของหน่วยงานบริการวิชาการที่

เป็นองค์การอิสระในมหาวิทยาลัย พบว่า ระดับความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการเป็นหนึ่งในดัชนีวัดความอยู่รอดที่สำคัญของหน่วยงานบริการวิชาการ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ระดับมาก - มากที่สุด ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ การมีที่นั่งพักสำหรับผู้มาติดต่อเพียงพอและเหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการมีอาคารสำนักงานที่มีขนาดเล็กและคับแคบ ไม่มีพื้นที่รองรับต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และผู้มารับบริการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ไม่มีที่จอดรถ เข้าออกลำบาก ห้องประชุมมีขนาดเล็ก ห้องน้ำไม่เพียงพอและไม่เหมาะกับการจัดกิจกรรมฝึกอบรมหรือจัดกิจกรรมโครงการ

2.4 อภิปรายผลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการสนับสนุนและส่งเสริมพันธกิจด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ดังนี้

ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า อาจารย์นักวิจัยส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการสนับสนุนและส่งเสริมพันธกิจด้านบริการวิชาการมากที่สุด คือ นโยบายที่ไม่ชัดเจนและมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรทุน และเสนอแนะให้มีการกำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขอบเขต และแนวทางการดำเนินงานตั้งแต่แรกเริ่มให้ชัดเจน และสนับสนุนทุนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงพันธกิจและความเชี่ยวชาญของหน่วยงาน มีการปรับเพิ่มงบประมาณ มีการวิเคราะห์ความจำเป็น Training Needs และพัฒนา E-learning เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของผู้ต้องการขอรับทุนอย่างเป็นระบบ มีการแบ่งประเภททุนและกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน มีเกณฑ์ในการประเมินศักยภาพของพื้นที่หรือชุมชนที่จะขอรับบริการ และขาดระบบกลไกในการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phromphakdee (2020) ที่ได้วิเคราะห์โครงการบริการวิชาการแก่สังคมของสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2562 พบว่า มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการศึกษาข้อมูลเชิงลึกอย่างจริงจังว่า สังคมต้องการอะไรก่อนที่จะจัดทำแผนและโครงการบริการวิชาการแก่สังคมประจำปี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมอย่างจริงจัง ควรมีการประเมินความสำเร็จตามตัวบ่งชี้ของแผนและโครงการบริการวิชาการแก่สังคมแบบให้เปล่าเพื่อจะได้ทราบว่าผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร หากมีปัญหาจะได้นำไปปรับปรุงพัฒนาใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phonoi (2006) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริการวิชาการแก่สังคม ได้แก่ สถาบันดำเนินการตามความพร้อม ขาดการมีส่วนร่วมไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน การดำเนินงานขาดระบบและทิศทางที่ชัดเจน ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลน้อย บุคลากรขาดประสบการณ์จิตสำนึกและแรงจูงใจที่เหมาะสมขาดความร่วมมือและการประสานงานทำให้ไม่สามารถระดมทุนทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ และการติดตามกำกับ ประเมินผลไม่ดำเนินการอย่างจริงจัง

2.5 อภิปรายผลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการสนับสนุนและส่งเสริมพันธกิจด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า อาจารย์นักวิจัยส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมและพื้นที่ในการทำงานที่ไม่เหมาะสมในการรองรับสำหรับผู้มาติดต่องาน อาคารสำนักงานไม่สะดวก ไม่มีที่จอดรถ เข้าออกลำบากเต็มไปด้วยมอเตอร์ไซด์นิสิต ขาดระบบกลไกในการติดตามงาน และเสนอแนะให้ย้ายสถานที่ตั้งหน่วยงานหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานทั้งภายในและภายนอกอาคารสำนักงานรวมทั้งห้องประชุมและห้องน้ำให้เพียงพอ สะอาด และเรียบร้อย รองลงมา คือ นำเอาเครื่องมือดิจิทัลมาช่วยในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ลดขั้นตอนการทำงาน และเกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การสื่อสารระหว่างผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ คณาจารย์ที่รับผิดชอบโครงการให้เป็นระบบ ชัดเจน มีข้อมูลในแต่ละประเด็น

มีแนวทางในการปฏิบัติเป็นขั้นตอน และควรมีการจัดโปรแกรมพัฒนาศักยภาพและสร้างขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อเตรียมความพร้อมการให้บริการระดับสากลจากแหล่งทุนภายนอกมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boranmun (2004) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ดพบว่า มหาวิทยาลัยมีจำนวนโครงการบริการวิชาการในแต่ละปีจำนวนมาก ประกอบกับบุคลากรมีน้อย ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน จึงควรบริหารจัดการเวลาและบุคลากรให้ดีและเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินการของแต่ละโครงการอย่างชัดเจน และมีปัญหาสำคัญด้านการบริหารจัดการงบประมาณ บุคลากร และระยะเวลา ควรปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนให้สอดคล้องกับทรัพยากรอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการจัดสรรทุนและศึกษาความคิดเห็นต่อการสนับสนุนพันธกิจด้านการบริการวิชาการ ข้อเสนอที่ได้จากการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้

1) มหาวิทยาลัยควรมีการกำหนดนโยบายแผนงาน หลักเกณฑ์ และแนวทางการดำเนินงานให้ชัดเจน โดยการจัดทำแผนงานบริการวิชาการทั้งระยะสั้นและระยะยาว เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นักวิจัยส่วนใหญ่ระบุปัญหาหลัก คือ นโยบายที่ไม่ชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และแนวทางการจัดสรรทุนบ่อยครั้ง จึงส่งผลให้การจัดสรรทุนล่าช้าและและมีเวลาจำกัดในการดำเนินโครงการซึ่งกระทบต่อคุณภาพงานและทำให้โครงการไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2) มหาวิทยาลัยควรมีการบริหารจัดการทรัพยากรให้มีความเหมาะสม เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัย

ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ได้แก่ เงินทุนงบประมาณ นโยบาย ความพร้อมของชุมชนเป้าหมาย ความรู้ความเชี่ยวชาญและความพร้อมของอาจารย์นักวิจัย

3) มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงกระบวนการวางแผนบริการวิชาการเชิงรุกโดยใช้การมีส่วนร่วม เช่น การระดมความคิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เพื่อค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ชุมชนจึงจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีการขยายผลไปยังพื้นที่อื่นให้ครอบคลุม มีการเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัดและนโยบายประเทศ โดยสอดคล้องกับองค์ความรู้ ผลงานวิจัยนวัตกรรม และความเชี่ยวชาญของอาจารย์ รวมถึงบริบทของมหาวิทยาลัย เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการบริการวิชาการยังคงกระจุกตัวใกล้มหาวิทยาลัยและขยายไปพื้นที่อื่นได้จำกัด บางคณะยังขาดการมีส่วนร่วมเนื่องจากความเชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกับปัญหาชุมชนเป้าหมาย

4) มหาวิทยาลัยควรพัฒนาระบบและกลไกการติดตามประเมินผลโครงการให้เป็นระบบ เพื่อกระตุ้นให้อาจารย์นักวิจัยดำเนินงานโครงการให้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าหลายโครงการไม่สามารถดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่ระบุในสัญญาฯรับทุน และมีบางโครงการขอยกเลิกการรับทุนและคืนทุน

5) มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านการบริการวิชาการของอาจารย์นักวิจัยเพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญในการทำงานร่วมกับชุมชนและยกระดับประสิทธิภาพการบริการวิชาการ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่อาจารย์นักวิจัยเสนอแนะให้มีการวิเคราะห์ความจำเป็น (Training Needs) และพัฒนา E-learning เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะอย่างเป็นระบบ ไม่จำกัดเวลา ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์นักวิจัยหน้าใหม่พัฒนาตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยมากขึ้น

6) มหาวิทยาลัยควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่อาจารย์นักวิจัยเสนอแนะให้การพัฒนาการนำเสนอข้อมูลผ่าน Dashboard ที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ตลอดจนสะท้อนช่องว่างหรือโอกาสที่จะพัฒนาต่อการทำงานเชิงรุกต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับผู้ที่สนใจในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จึงควรมีงานวิจัยในลักษณะ ดังนี้

1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความคาดหวัง และความต้องการในการพัฒนาการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยเก็บข้อมูลจากชุมชนเป้าหมายที่เคยได้รับบริการหรือกลุ่มผู้รับบริการอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษาไปวางแผนการบริการวิชาการเชิงรุกแบบมีส่วนร่วม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ของมหาวิทยาลัย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความคาดหวัง และความต้องการในการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในการแสวงหาทุนอุดหนุนโครงการบริการวิชาการจากแหล่งทุนภายนอก เพื่อต่อยอดการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปพัฒนาชุมชน โดยเก็บข้อมูลจากอาจารย์นักวิจัยที่เคยและไม่เคยได้รับทุน ผลการศึกษาจะใช้ในการพัฒนาแผนส่งเสริมการขอทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสนับสนุนการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ บุคลากร ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์และให้กำลังใจในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

References

- Boranmun, P. (2004). *Problems and solutions for community service at Mahamakut Buddhist University, Roi Et Campus* [Master's thesis in Social Studies]. Graduate School, Mahasarakham University.
- Jantrakul, W. (2001). *Index for measuring the sustainability of independent academic service units in universities* [Master's thesis in Industrial Education, Administration of Vocational and Technical Education]. Graduate School, King Mongkut's University of Technology North Bangkok.
- Naseub, S. (2021). *Report on the review of economic and social impacts from the global COVID-19 pandemic*. International Health Policy Program (IHPP), Non-Communicable Diseases Division, Department of Disease Control.
- National Science and Technology Development Agency. (2022). *Action plan for driving Thailand's development with the BCG economic model (2021-2027)*. Office of the National Economic and Social Development Council.
- Navarattan Na Ayudhya, T. (2009). *Service marketing: Concepts and strategies* (3rd ed.). Chulalongkorn University Press.

- Panjavisuth, S. (1998). *Factors affecting the success of village water supply management: A case study of large village water supplies* [Master's thesis in Development Administration, Social Development]. Graduate School, National Institute of Development Administration.
- Phonoi, W. (2006). *Seminar on issues and trends in educational administration* (4th ed.). Sukhothai Thammathirat Open University.
- Phromphakdee, R. (2020). *Analysis of the community service projects by the Academic Services Bureau, Khon Kaen University, for fiscal year 2019*. Khon Kaen University.
- Riumongkol, T. (1999). *Introduction to the service industry*. Ramkhamhaeng University Press.
- Wacharasathian, W. (1996). *Improving service quality for service providers: A case study of Thai Airways International Public Co., Ltd. flight attendants* [Master's thesis in Development Administration, Human Resource Development]. Graduate School, National Institute of Development Administration.